

ÇOCUK GELİŞİMİNDE YÖNETİM VE GİRİŞİMCİLİK

Yönetim Süreci

Dr. Taşkın Taştepe

Yönetim Süreci

Yönetim süreci, başkaları aracılığıyla belirlenen amaçlara ulaşma veya başkalarına işgördürme faaliyetlerinin toplamıdır. Yönetim süreci çeşitli işlevlerden oluşmaktadır.

- ❖ Planlama
- ❖ Örgütlenme
- ❖ Yönelme
- ❖ Denetleme

Dr. Taşkın Taştepe

Planlama

Plan, örgütün gelecekte ulaşmak veya gerçekleştirmek istediği belli nokta veya durumlara erişmek için çizdiği bir harita olarak tanımlanabilir. Örgüt, plan yaparken, hangi işi, ne zaman, nerede ve kiminle yapacağına karar verir. Bu kararı verirken, alternatifler arasından en iyi ve doğrusunu seçmeye çalışırlar. Planlama ise, planı ortaya çıkarmak yapılan faaliyetleri içerir.

Dr. Taşkın Taştepe

Planlama Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

- ❖ Kısa ve uzun dönem hedef ve stratejilerin seçimi
- ❖ Amaçlara ulaştırıcı politika ve yöntemlerin geliştirilmesi
- ❖ Denetim için temel olacak yürütme ölçütlerinin saptanması
- ❖ Değişen koşulların etkisiyle eski planların gözden geçirilmesine ilişkin kararların alınması

Planların hazırlanmasında örgütün bugünkü durumu kadar, geçmiş performansının değerlendirilmesi de önem taşır (gerçekleştirilemeyen hedefler, başarısızlıklar gibi).

Dr. Taşkın Taştepe

Planlamanın Aşamaları

- ❖ Sorunların ve fırsatların belirlenmesi
- ❖ Amaçların belirlenmesi
- ❖ Planın dayandığı hareket noktalarının belirlenmesi
- ❖ Seçeneklerin belirlenmesi
- ❖ Seçeneklerin değerlendirilmesi
- ❖ En uygun alternatifin seçilmesi
- ❖ Yardımcı planların düzenlenmesi
- ❖ Planları, sayısal değerlerle bütçelemek

Dr. Taşkın Taştepe

Planlamanın İlkeleri

- ❖ Planlar, açıkça ifade edilmiş ve makul amaçlara dayandırılmalı (amaç)
- ❖ Planlar, kesin, uygulamaya elverişli ve anlaşılması kolay olmalı (açıklık)
- ❖ Planlar, oluşturulan standartlara göre elde edilen sonucun denetimine olanak vermeli (denetim)
- ❖ Planlar, kuruluşun değişen iç ve dış koşullarına sürekli olarak uyum sağlayabilmeli (esneklik)
- ❖ Planlar, kuruluşun çeşitli ilgi grupları arasında denge sağlamalı (dengelik)
- ❖ Planlar, planlama ve uygulama şamalarında en az gidere neden olmalı (iktisadilik)
- ❖ Planlar, karşılaşılması mümkün ve muhtemel direnmelere karşı koruyucu önlemleri içermeli (koruma)

Dr. Taşkın Taştepe

Örgütleme

Örgütleme, planlamada öngörülen işletme amaçlarına ulaşmayı sağlayacak biçimde insanların, araç-gerecin ve diğer işletme olanaklarının bulunması, etkin bir çalışmayı gerçekleştirecek biçimde düzenlenmesi, yapılacak işlerin gruplandırılıp belirli bölümlere bağlanması, yetki ve sorumlulukların belirlenmesidir.

Dr. Taşkın Taştepe

Örgütleme Süreci

- ❖ Örgütsel yapının kurulması
- ❖ İlişkilerin saptanması
- ❖ Görev tanımlarının yapılması
- ❖ Görevin gerektirdiği niteliklerin tanımlanması

Örgütlemenin Evreleri

1. Örgütün amaç, politika ve planlarının uygulamaya konulabilmesi için gerekli işler (etkinlikler) saptanır.
2. İşlerin etkin biçimde gruplandırılması (bölümlere ayırma) örgütlemenin ikinci evresidir. Bunun için işleri benzerliklerine ve birbirlerini tamamlama özelliklerine göre bölümlere ayrılması gerekir.
3. Örgütsel bölümler, işleri yürütebilmek için gerekli personel, araç ve gereçle donatılır. Bu evrede yetki ve sorumluluklar belirlenir.
4. En son evrede, bu bölümleri çeşitli yatay, dikey ve çapraz ilişkilerle bütünleştirmek gerekir.

Dr. Taşkın Taştepe

Örgütlemenin İlkeleri

❖ İş bölümü ve uzmanlaşma ilkesi	❖ Denge ilkesi
❖ İstisna ilkesi	❖ Açıklama ilkesi
❖ Amaç birliği ilkesi	❖ Basitlik ve anlaşılabilirlik ilkesi
❖ Kumanda birliği ilkesi	❖ Esneklik ilkesi
❖ Hiyerarşik yapı ilkesi	❖ Süreklilik ilkesi
❖ Yetki ve sorumluluğun denkliği ilkesi	❖ Yönetim alanı ilkesi
❖ Yetki devri ilkesi	

Yöneltilme

Yöneltilme en basit tanımıyla, planlama ve örgütlemeye karar verilen örgüt amaçlarını gerçekleştirmek için bütün örgütün o amaçların gerçekleştirilmesi için yönlendirilmesidir.

Dr. Taşkın Taştepe

Yöneltilme

Yöneltilme, bireylerin planlara uyum içinde iş görmelerini sağlama çabasıdır. Yöneltilme, örgütün amaçlarının gerçekleşmesi için bireylere iş verme, onlara yol gösterme faaliyetidir. Yöneltilme, işletmenin amacına uygun sonuçların elde edilmesinde organize edilmiş kaynakların faaliyetlerinin uygulamaya konulabilmesi için gerekli ortamın yaratılması işlemidir.

Dr. Taşkın Taştepe

Yöneltilme Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

- ❖ Örgütte takım ruhunun gerçekleştirilmesi
- ❖ Personeli iyi tanımak
- ❖ Görev sorumluluğu gelişmeyen kişileri örgütten uzaklaştırmak
- ❖ Personel ile işletme arasındaki ilişkileri yakından tanımak
- ❖ Yönetici çevresine iyi bir örnek olmalıdır
- ❖ Personeli devamlı denetim altında bulundurulmalıdır
- ❖ Yöneltilmede danışmalı bir sistem kurulması
- ❖ Yönetici ayrıntı içinde boğulmamaya dikkat etmelidir
- ❖ İyi bir ödüllendirme ve cezalandırma sistemi kurulmalıdır

Dr. Taşkın Taştepe

Denetleme

Denetleme; işletmenin amaçlarına ne derecede ulaşıldığının belirlenmesi, gerçekleştirilen faaliyetlerin amaçlara ve planlamalara uygun olup olmadığının ölçülmesi değil, gerekli düzeltici eylemlerin de yerine getirilmesini sağlanması ve sonuçların değerlendirilmesi işlemleridir. Önemli bir yönetim fonksiyonu olarak denetimin etkinliği bazı denetim standartları dâhilinde gerçekleşir.

Dr. Taşkın Taştepe

Denetimin Amaçları

- ❖ Performans standartları oluşturmak
- ❖ Performansı ölçmek
- ❖ Planlarla gerçek sonuçları ölçmek
- ❖ Gerekli olan yerlerde düzeltici faaliyetlerde bulunmak

Denetim Sürecinin Özellikleri

- ❖ Denetim amaçlara ve planlara dayanmalı
- ❖ Denetim ilgili faaliyetin gerek ve ihtiyaçlarını yansıtmalı
- ❖ Denetim esnek olmalı
- ❖ Denetim örgüt yapısına uygun olmalı
- ❖ Denetim geleceğe dönük olmalı
- ❖ Denetim tarafsız olmalı
- ❖ Denetim düzeltici tedbirlerin alınmasını sağlamalı
- ❖ Denetim kapsayıcı olmalı
- ❖ Denetim anlaşılabilir olmalı

Dr. Taşkın Taştepe

Kaynaklar

- ❖ *Efil, İ. (2015). İşletmelerde yönetim ve organizasyon. Bursa: Dora.*
- ❖ *Genç, N. (2017). Yönetim ve organizasyon: Çağdaş sistemler ve yaklaşımlar. Ankara: Seçkin Yayıncılık.*
- ❖ *Paşaoğlu, D. (2013). Yönetim ve yöneticilik. C. Koparal ve İ. Özalp (Ed.), Yönetim ve organizasyon (s. 2-21). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.*
- ❖ *Tengilimoğlu, D., Atilla, E. A., Bektaş, M. (2020). İşletme yönetimi. Ankara: Seçkin Yayıncılık.*

Dr. Taşkın Taştepe

ÇOCUK GELİŞİMİNDE YÖNETİM VE GİRİŞİMCİLİK

Yönetim Süreci

Dr. Taşkın Taştepe